

*Załącznik Nr 1
do Uchwały XXX/129/10.
Rady Gminy Klukowo
z dnia 31 marca 2010 r.*

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI LUBOWICZ-
WIELKI
2010 - 2016**

Klukowo 2010 r.

WSTĘP

Jednym z priorytetowych zadań stojących przed Polską, jak i całą Unią Europejską jest wspieranie rozwoju obszarów wiejskich, tak aby mogły sprostać wyzwaniom XXI wieku – zarówno tym gospodarczym i społecznym, jak i w zakresie ochrony środowiska. Biorąc pod uwagę fakt, iż obszary wiejskie stanowią 93,2% powierzchni naszego kraju, ich znaczenie z punktu widzenia ekonomicznego, społecznego jak i środowiskowego jest ogromne.

Dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich niezbędne jest zapewnienie wielofunkcyjności rolnictwa i wsi, zwiększenie funkcji gospodarczych i społecznych wsi, ochrony środowiska na obszarach wiejskich, ograniczenie bezrobocia oraz poprawa warunków życia ludności wiejskiej.

Warunkiem niezbędnym do aktywnego włączenia się miejscowości wiejskich w realizację przedsięwzięć na rzecz rozwoju i promocji lokalnych walorów kulturowych i przyrodniczych jest integracja społeczności lokalnej wokół budowy wspólnego planu działania, zwanego Planem Odnowy Miejscowości. Jest to dokument o charakterze planowania strategicznego, przedstawiający szczegółową koncepcję i wizję rozwoju danej miejscowości. Zawiera plan inwestycji mających poprawić komfort życia lokalnym społecznościom. Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy Miejscowości:

1. racjonalne zarządzanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe,
2. zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Aktywny udział wszystkich zainteresowanych osób pozwala na opracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się cała społeczność lokalna,
3. realistyczna ocena mocnych i słabych stron miejscowości, co pozwoli zidentyfikować szanse oraz potencjalne zagrożenia, mogące pojawić się w przyszłości, a poprzez to zaplanować rodzaj i kolejność działań,

Obowiązek opracowania i uchwalenia takiego dokumentu jest podstawą do aplikowania o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” oraz Regionalnych Programów Operacyjnych. Ponadto Plan Odnowy Miejscowości będzie stanowić wytyczne dla władz Gminy Klukowo przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Lubowicz-Wielki.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę wsi sołeckiej Lubowicz-Wielki, ewidencję jej zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, położenie miejscowości, przynależność administracyjną, liczbę ludności, historię miejscowości, inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości, analizę SWOT, czyli mocne i słabe strony miejscowości, strategię działań na lata 2010-2016, kierunki rozwoju oraz opis planowanych zadań inwestycyjnych.

Zapisy Planu Odnowy Miejscowości Lubowicz-Wielki są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Opracowany został w oparciu o cztery podstawowe dokumenty, które w ostatnich latach przyjęła Rada Gminy Klukowo:

- Strategię Rozwoju Gminy Klukowo,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Klukowo,
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Klukowo na lata 2008 – 2013.

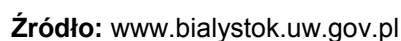
oraz o Strategię Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2010 roku

Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

Położenie i powierzchnia

Gmina Klukowo, do której należy wieś Lubowicz-Wielki leży w południowo – zachodniej części województwa podlaskiego, na terenie Wysoczyzny Wysokomazowieckiej. Położona jest w południowej części powiatu wysokomazowieckiego. Od północy graniczy z gminami Szepietowo i Czyżew, od wschodu z gminami Rudka i Brańsk, od południa z miastem i gminą Ciechanowiec, od zachodu z gminą Boguty Pianki, znajdującą się na terenie województwa mazowieckiego.

Wieś położona jest ok. 10 km na południe od miasta Ciechanowiec i ok. 22 km na południe od miasta Wysokie Mazowieckie. Położenie geograficzne: 52° 45' 21" N 22° 38' 41"[E](#).

Podział terytorialny Gminy Klukowo

Kategoria informacyjna	30.06.2008
Powierzchnia ogółem w ha	12.377
Powierzchnia ogółem w km ²	124
Sołectwa ogółem	38
Miejscowości ogółem	38
Miejscowości wiejskie	38

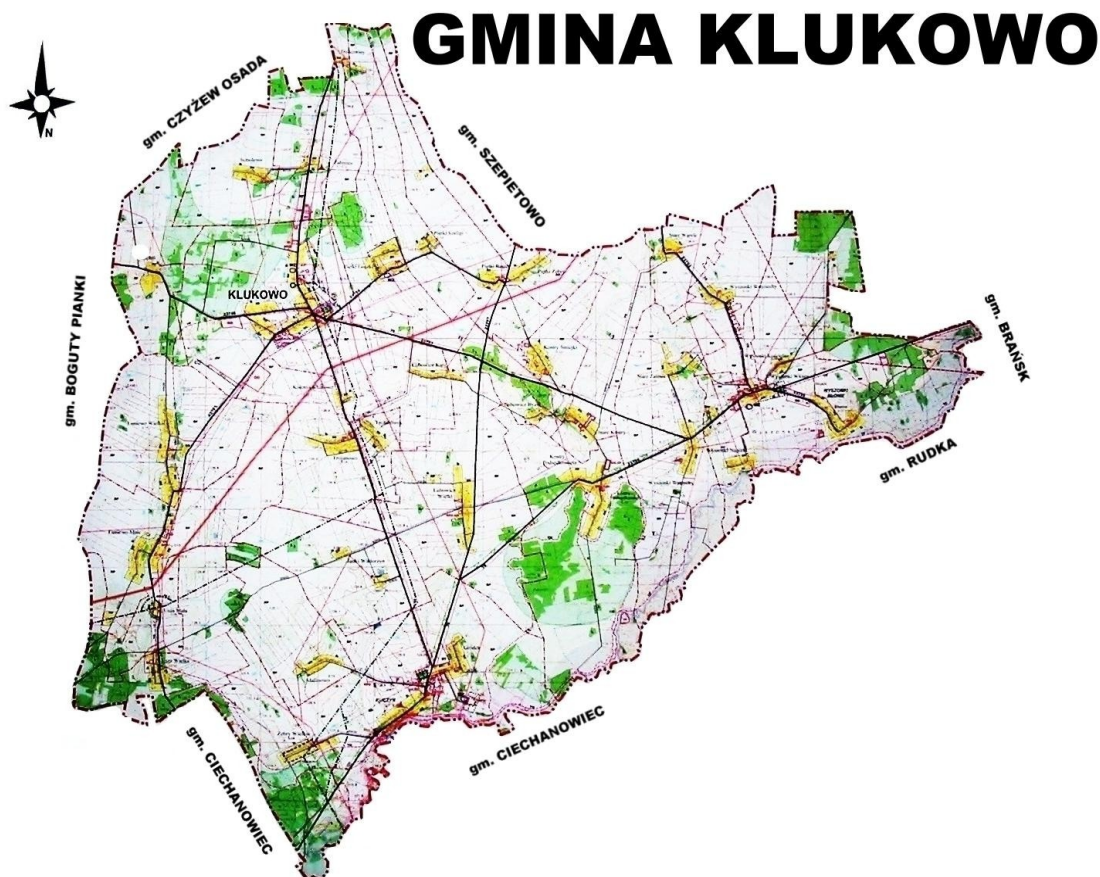
Źródło: www.stat.gov.pl; dane Urzędu Gminy Klukowo.

**Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach
Gminy Klukowo wg stanu na dzień 31.12.2009**

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	
1.	Dzikowiny	44	
2.	Gródek	203	
3.	Janki	19	
4.	Kaplań	100	
5.	Kaliski	36	
6.	Klukowo, w tym:	630	
	Czyżewska		103
	Główna		142
	Mazowiecka		195
	Nowa		43
	Spacerowa		20
	Szkolna		65
	Wspólna		62
7.	Klukowo - Kolonia	95	
8.	Kostry – Śmiejski	127	
9.	Kostry – Podsędkowięta	165	
10.	Kuczyn	306	
11.	Lubowicz – Byzie	42	
12.	Lubowicz – Kąty	113	
13.	Lubowicz Wielki	191	
14.	Łuniewo Małe	157	
15.	Łuniewo Wielkie	163	
16.	Malinowo	118	
17.	Piętki – Basie	63	
18.	Piętki – Gręzki	164	
19.	Piętki – Szeligi	84	
20.	Piętki – Żebry	76	
21.	Sobolewo	133	
22.	Stare Kostry	100	
23.	Stare Warele	100	
24.	Stare Zalesie	73	
25.	Trojanowo	201	
26.	Trojanówek	116	
27.	Usza Mała	65	
28.	Usza Wielka	109	
29.	Wiktorzyn	27	
30.	Wyszonki – Błonie	283	
31.	Wyszonki – Klukówek	90	
32.	Wyszonki Kościelne	120	
33.	Wyszonki – Włosty	22	
34.	Wyszonki – Nagórki	57	
35.	Wyszonki – Wypychy	194	
36.	Wyszonki – Wojciechy	147	

37.	Żabiniec	60	
38.	Żebry Wielkie	100	
	RAZEM	4.893	

Miejscowość Lubowicz-Wielki położona jest w centrum Gminy Klukowo. Administracyjnie wieś Lubowicz-Wielki jest sołectwem. Od wschodu graniczy z gruntami wsi Kostry-Podsędkowięta od północy – Lubowicz-Kąty, od zachodu – z miejscowością Janki i Wiktorzyn, zaś od południa z gruntami wsi Gródek.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku miejscowość Lubowicz-Wielki zamieszkiwało 191 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały. Stanowiło to 3,90 procent ogólnej liczby mieszkańców Gminy Klukowo. Pod względem liczby mieszkańców wieś Lubowicz-Wielki należy do jednej z największych miejscowości w gminie (7 pozycja).

Dziedzictwo historyczne

Lubowicz-Wielki należy do bardzo starych osiedli, już w dokumencie z około 1240 roku pojawia się nazwa *Lybovyc* którą to historycy utożsamiają właśnie z Lubowiczem. Nazwa wsi pochodzi od imienia Lubowit.

Na przełomie XIX i XX wieku Lubowicz Wielki był wioską mieszaną. Mieszkali tu zarówno chłopci jak i szlachta. W 1891 roku notowano 21 gospodarstw drobnoszlacheckich i 7 chłopskich. W sumie mieszkańcy uprawiali 315 ha ziemi.

W 1921 roku w tej wsi było 33 domy z 252 mieszkańcami, w tym 5 prawosławnych i 18 Żydów. W miejscowym folwarku naliczono 2 domy z 53 mieszkańcami. W 1922 roku notowana jest tutaj 1 klasowa szkoła powszechna licząca 46 uczniów. W 1929 roku uczyło się w niej około 60 dzieci, lecz jeszcze w grudniu tego roku przeniesiono całą szkołę do Kuczyna, chociaż jeszcze dwa oddziały szkolne istniały tutaj w maju 1931.

Obiekty zabytkowe

W miejscowości Lubowicz-Wielki nie zachowały się żadne zabytki, które zostały wpisane do ewidencji zabytków gminy Klukowo.

Instytucje

Edukacja dzieci i młodzieży na terenie gminy Klukowo odbywa się na poziomie przedszkolnym, szkolnym i gimnazjalnym. W zakresie edukacji przedszkolnej i podstawowej mieszkańcy wsi Lubowicz-Wielki mają możliwość korzystania z przedszkola oraz szkoły podstawowej w Kuczynie.

Dzieci z terenu gminy Klukowo dowożone są bezpłatnie do Publicznego Gimnazjum w Klukowie, w ramach komunikacji gminnej na podstawie legitymacji szkolnej.

Celem szkoły jest działalność edukacyjna, wychowawcza i opiekuńcza skierowana na rozwój ucznia. Edukacja szkolna polega na realizacji zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania.

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna na terenie gminy odbywa się w oparciu o założenia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klukowo w latach 2008 – 2010”. Dotyczy ona działania publicznych i niepublicznych instytucji pomocy społecznej działających na

terenie gminy w celu wspierania osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. W zakresie pomocy społecznej mieszkańcy mają możliwość korzystania ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klukowie.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Placówki Oświatowe

Mieszkańcy wsi mogą korzystać z Filii Gminnej Biblioteki Publicznej w Kuczynie.

Organizacje społeczne

W miejscowości Lubowicz-Wielki istnieje Ochotnicza Straż Pożarna.

Infrastruktura techniczna

Infrastruktura techniczna jest tym elementem w układzie Gminy, który spaja wszystkie inne jego składniki w całość. W jej skład wchodzi zarówno wszelkiego rodzaju sieci uzbrojenia terenu, jak również stan układu komunikacyjnego

Infrastrukturę drogową obrębu miejscowości Lubowicz-Wielki stanowią następujące obiekty:

1. Droga powiatowa 2070B: Brzóska Brzezińskie – Średnica Pawłowięta – Dąbrówka Kościelna – dr. Krajowa nr 66 – Wojny Szuby – Piętki Basie – Lubowicz-Wielki – Gródek – droga nr 2077B
2. 108085B - Od drogi powiatowej Ciechanowiec - Kuczyn – Lubowicz-Wielki do wsi Piętki Basie przez wieś Lubowicz Wielki (koło kolonistów) do Trojanówka
3. 108086B - Koce Basie - jazomost - Kostry Podsędkowięta – Lubowicz-Wielki - Wiktorzyn - Usza Wielka – Trynisze
4. 108078B - Od drogi powiatowej Klukowo – Lubowicz-Wielki przez wieś Piętki Szeligi do drogi powiatowej Klukowo – Lubowicz-Wielki

5. 108077B - Od drogi powiatowej Klukowo – Lubowicz-Wielki przez wieś Piętki Gręzki do drogi powiatowej Klukowo - Lubowicz-Wielki

Miejscowość Lubowicz-Wielki zwodociągowana jest prawie w 90%. Woda dostarczana jest z ujęcia i stacji wodociągowych znajdujących się na terenie wsi Gródek. Wieś Lubowicz-Wielki nie posiada zbiorczej kanalizacji sanitarnej. Ścieki z gospodarstw domowych odprowadzane są w większości do przydomowych oczyszczalni ścieków.

Zasady utrzymywania czystości i porządku na terenie Gminy określa „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Klukowo” podjęty Uchwałą Nr. XXIII/104/06 Rady Gminy Klukowo z dnia 27 kwietnia 2006 r.

Mieszkańcy wsi Lubowicz-Wielki mają możliwość korzystania z usług firm wywożących odpady, posiadających zezwolenie Wójta Gminy Klukowo. Umowy na wywóz odpadów komunalnych posiada ok. 80% zamieszkaných nieruchomości. Nie funkcjonuje system selektywnej zbiórki odpadów.

Istniejący system przesyłu energii elektrycznej w 100% zaspokaja potrzeby mieszkańców miejscowości.

Na terenie wsi Lubowicz-Wielki nie istnieje system zaopatrzenia ludności w gaz ziemny. Większość mieszkańców zaopatruje się w gaz propan – butan. Do ogrzewania budynków mieszkalnych wykorzystywane są węgiel i drewno spalane w tradycyjnych kotłowniach.

Rolnictwo i gospodarka

Z danych Urzędu Gminy wynika, że w miejscowości Lubowicz-Wielki jest 35 gospodarstw rolnych, które posiadają powyżej jednego ha arealu i są ubezpieczone w KRUS. Dla większości gospodarstw rolnictwo jest głównym, a czasami jedynym źródłem utrzymania. Są to gospodarstwa rolne nastawione głównie na produkcję mleka, hodowlę trzody chlewnej i produkcję zbóż. Ponadto źródłem utrzymania mieszkańców jest praca w sferze produkcyjno – usługowej, handlowej, praca sezonowa przy budownictwie. Wielu mieszkańców wioski otrzymuje renty, emerytury, zasiłki dla bezrobotnych,. Obecnie (stan na 31 12 2009 r.) w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wysokiem Mazowieckiem jest zarejestrowanych 96 mieszkańców gminy Klukowo w tym z prawem do zasiłku 11 osób.

Zadania mające na celu poprawę sytuacji w miejscowości.

Podczas organizowanych Zebrań Wiejskich, w których uczestniczą władze gminne omawiane są bieżące problemy mieszkańców wsi Lubowicz-Wielki oraz przedsięwzięcia planowane do realizacji. Wszystkie wnioski zgłaszane przez mieszkańców wsi w trakcie Zebrań Wiejskich, a także podczas różnego rodzaju spotkań, jak i zgłaszane indywidualnie są wnikliwie rozpatrywane i w miarę możliwości załatwiane.

Wśród zgłaszanych wniosków jest wiele, dotyczących zadań inwestycyjnych. Odzwierciedlają one problemy życia codziennego wsi, przedstawiają sprawy, które wymagają kompleksowych rozwiązań.

Zgłaszane problemy związane są również ze zmianami zachodzącymi w wielu dziedzinach życia. Rosną wymagania i oczekiwania mieszkańców dotyczące poprawy jakości życia, ochrony środowiska, bezpieczeństwa, zaspokojenia potrzeb sportowych i kulturalnych, zagospodarowania przestrzeni publicznej. Wymagania mieszkańców związane są również z wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej.

W miarę posiadanych środków budżetowych, czy też możliwych do pozyskania z innych źródeł zewnętrznych i krajowych, podejmowane są przez Gminę Klukowo działania zmierzające do realizacji wypływających wniosków.

Dla rozwoju wsi i poprawy jakości życia jej mieszkańców, ważnym zadaniem jest również modernizacja i utrzymanie istniejącej zabudowy wraz z estetyzacją terenów przyległych. Realizacja tych zadań spoczywa na samych mieszkańcach, jednakże dla poprawy wyglądu wsi niezbędne jest również zadbanie o ukształtowanie przestrzeni publicznej.

Modernizacja oświetlenia ulicznego wpłynie na poprawę estetyki wsi.

Remont strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej wraz z utworzeniem świetlicy wiejskiej wpłynie na poprawę warunków estetycznych i edukacyjnych, zaspokojenie potrzeb społecznych, kulturalnych oraz integrowanie się społeczności lokalnej mieszkańców.

Wykonanie klombów, małej architektury, dokonanie nowych nasadzeń drzew i krzewów sprawią, że wieś zyska na atrakcyjności.

Realizacja planowanych zadań ma na celu stworzenie odpowiednich warunków do pracy, życia, rozwoju intelektualnego, aktywnego wypoczynku i umożliwienie odpowiednich warunków dla rozwoju dzieci i młodzieży.

Podejmowanie działań na rzecz społeczności, służyć będzie integracji mieszkańców, zachowaniu tożsamości i specyfiki tej wsi.

Poprawa istniejącej infrastruktury technicznej, społecznej i kulturalnej wpłynie na podniesienie standardów życia jak również wzmocni funkcje ekonomiczne i społeczne wsi.

ANALIZA SWOT MIEJSCOWOŚCI KUCZYN

Plan Odnowy Miejscowości Lubowicz-Wielki na lata 2010 – 2016 powstał w oparciu o konsultacje społeczne, jak również na bazie analizy SWOT określającej silne i słabe strony miejscowości oraz szanse i zagrożenia dalszego jej rozwoju.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> – atrakcyjne położenie miejscowości i dobry dojazd, – korzystne elementy środowiska przyrodniczego, – zaangażowanie mieszkańców w rozwiązywaniu problemów swojej miejscowości, – znikome zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego i wód powierzchniowych, – historyczno – kulturowe tradycje i gościnność mieszkańców, – walory przyrodniczo – krajobrazowe sprzyjające tworzeniu nowych gospodarstw agroturystycznych, – długie tradycje rolnictwa, – duży udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni miejscowości, – duży udział gruntów stanowiących własność indywidualną, – korzystna rzeźba terenu pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji, – położenie poza zasięgiem negatywnego oddziaływania ośrodków miejskich i przemysłowych, – istniejące tereny, które mogą być przeznaczone pod budownictwo letniskowo – rekreacyjne.	<ul style="list-style-type: none"> – brak infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, – zbyt mała aktywność mieszkańców, – niski poziom życia wśród części mieszkańców, – zbyt mała powierzchnia gospodarstw rolnych oraz niezbyt korzystna struktura agrarna tych gospodarstw, – słabe rozpropagowanie turystyczne miejscowości i okolic, – niedostateczna promocja regionu.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> – walory przyrodnicze i bogactwo tradycji kulturowych, – rozwój rolnictwa ekologicznego i produkcji rolniczej na potrzeby agroturystyki, – istniejące atrakcyjne tereny nadające się pod zainwestowanie w bazę turystyczno – wypoczynkową, – zapotrzebowanie na zdrową żywność, – pozyskiwanie środków Unii Europejskiej na współfinansowanie inwestycji (infrastrukturalnych, produkcyjnych, usługowych i turystycznych), – relatywnie niska cena usług w porównaniu z sąsiednimi regionami. 	<ul style="list-style-type: none"> – trudna sytuacja budżetu gminy i związane z tym problemy z zapewnieniem wkładu własnego warunkującego korzystanie ze środków unijnych, – trudności w pozyskiwaniu środków unijnych, – niedostateczny poziom aktywności gospodarczej mieszkańców wsi, – niestabilność prawa i zasad fiskalizmu, – brak spójnej polityki regionalnej w zakresie rozwoju turystyki.

KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI KUCZYN

Liczba mieszkańców miejscowości Lubowicz-Wielki od kilku lat nie ulega większej zmianie. Dlatego też należy przyjąć, że w kolejnych latach tendencja ta nie zmieni się.

Kierunki rozwoju miejscowości Lubowicz-Wielki wyznaczone byłyby poprzez:

- rozwój rolnictwa i usług na rzecz rolnictwa,
- ochronę i odbudowę dziedzictwa kulturowego miejscowości,
- poprawę funkcjonowania zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej,
- rozwój zabudowy letniskowej,
- stworzenie gospodarstw agroturystycznych,

W zakresie edukacji kultury, sportu, rekreacji i turystyki zakłada się następujące kierunki i zadania:

- modernizacja strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej wraz z utworzeniem świetlicy wiejskiej.

W zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej koniecznym jest ustalenie następujących kierunków:

- zapewnienie ciągłości dostawy wody mieszkańcom o jakości zgodnej z obowiązującymi standardami sanitarnymi poprzez remont sieci wodociągowej.
- modernizacja sieci dróg w tym również budowę ciągów pieszych i ciągów sprzyjających rozwojowi turystyki.

W zakresie ochrony środowiska, ochrony przestrzeni przyrodniczej i powierzchni ziemi niezbędne działania to:

- wyposażenie wszystkich mieszkańców w pojemniki do gromadzenia odpadów stałych, oraz umieszczenie w wybranych punktach pojemników na szkło i inne odpady segregowane.
- ustalenie zakazu wykonywania prac ziemnych naruszających w sposób istotny rzeźbę terenu,
- zachowanie lasów jako elementów krajobrazu,
- ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed przeznaczeniem na cele inne niż rolnicze
- kompleksowa modernizacja oczyszczalni ścieków

Nazwa planowanego zadania	Cel i przeznaczenie	Przewidywany czas realizacji	Szacowany koszt realizacji [zł]	Możliwe źródła dofinansowania zadań
Modernizacja strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej wraz z utworzeniem świetlicy wiejskiej	<ul style="list-style-type: none"> - Polepszenie stanu infrastruktury technicznej - Poprawa warunków edukacyjnych - Współpraca z innymi wsiami z terenu gminy - Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych - Rozwijanie przez dzieci i młodzież własnych zainteresowań, - Integrowanie się społeczności lokalnej mieszkańców 	2010-2012	30.000,00	PROW 2007-2013, działanie: Odnowa i rozwój wsi - wkład własny (budżet gminy)
Wypożyczenie mieszkań w wsi Lubowicz-Wielki w pojemniki na szkło i inne odpady segregowane	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost atrakcyjności turystycznej miejscowości - Polepszenie stanu środowiska naturalnego 	2011-2013	15.000,00	- wkład własny (budżet gminy) - środki do pozyskania
Uzupełnienie i modernizacja oświetlenia ulicznego	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost bezpieczeństwa drogowego i pieszych - Poprawa sytuacji przestrzennej miejscowości - Poprawa stanu infrastruktury towarzyszącej 	2012-2016	40.000,00	- wkład własny (budżet gminy)
Budowa chodników w miejscowości Lubowicz-Wielki	Wzrost bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszego	2013-2016	60.000,00	- wkład własny (budżet gminy)

	<ul style="list-style-type: none"> - Polepszenie stanu infrastruktury technicznej - Poprawa warunków życia mieszkańców - ułożenie nawierzchni z kostki betonowej 			- środki do pozyskania
Drogi dojazdowe do pól- poprawa ich nawierzchni	- Poprawa warunków życia mieszkańców	2010-2016	100.000,00	Wkład własny (budżet gminy)
Przebudowa drogi gminnej Kostry-Podsędkowięta – Usza Wielka - Trynisze	<ul style="list-style-type: none"> - Polepszenie stanu infrastruktury technicznej - Poprawa warunków życia mieszkańców 	2013-2015	100.000,00	<ul style="list-style-type: none"> - wkład własny (budżet gminy) - środki do pozyskania
Przebudowa odcinka drogi gminnej (do kolonistów)	<ul style="list-style-type: none"> Polepszenie stanu infrastruktury technicznej - Poprawa warunków życia mieszkańców 	2013	40.000,00	<ul style="list-style-type: none"> - wkład własny (budżet gminy) - środki do pozyskania
Zabezpieczenie przepustu barierkami (droga gminna Lubowicz Wielki – Wiktorzyn)	- Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	2010	5.000	- wkład własny (budżet gminy)
Renowacja nagrobku z okresu I wojny światowej	- Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych	2010	7.000	- wkład własny (budżet gminy)

WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Klukowo. Wdrożenie Planu zaleca się Wójtowi Gminy Klukowo, Radzie Sołeckiej oraz Sołtysowi wsi Lubowicz-Wielki.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia polegać będzie na systematycznym zbieraniu, i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty. W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Klukowo zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Lubowicz-Wielki. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka.